

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2014-03-05

Energi på Väg!

0910-375 77

0911-745 00

090-14 50 23

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

Kylarglykol Gul

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Kylarglykol

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

Skoogs Bränsle AB

Hammarvägen 15

94336 ÖJEBYN

+46911239696

Telefon

E-post

hans-olof.pehrson@skoogs.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Akut toxicitet (Kategori 4 oral)

Misstänks skada ofött barn (Kategori 2 Exponeringsväg okänd)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Hälsoskadlig; Xn; R22.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Varning

Faroangivelser

H302

Skadligt vid förtäring

H361d

Misstänks kunna skada det ofödda barnet

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P201

Inhämta särskilda instruktioner före användning

P281

Använd föreskriven personlig skyddsutrustning

P301+P312

VID FÖRTÄRING: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare om du känner dig dålig

P308+P313

Om du exponerats eller utsätts på annat sätt: Sök läkarvård

P501

Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vätskeblandning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ETYLENGLYKOL		
CAS nr 107-21-1	Acute Tox 4oral, STOT RE 2; H302, H373 Xn; R22	60 - 98%
EG nr 203-473-3		
Index nr 603-027-00-1		
NATRIUM 2-ETYLHEXANOAT		
CAS nr 19766-89-3	Repr 2d; H361d Xn; Repr3 R63	1 - 4,9%
EG nr 243-283-8		

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Vid inandning

Låt den skadade vila på varm plats med frisk luft. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

För säkerhets skull, spola ögat med vatten; Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid hudkontakt

Normal tvättning av huden anses som tillräckligt; Om symptom ändå uppkommer, kontakta läkare.

Tag av förorenade kläder.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Upprepad och/eller långvarig exponering kan orsaka kroniska skador. Vid höga halter bedövande eller narkotisk effekt.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Vid kontakt med läkare, se till att ha detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Släckes med pulver, koldioxid eller skum.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

Brännbar men svårantändlig vätska.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.
Gasmask med filter typ A (brun) kan behövas vid sanering.
Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller luft.
Förhindra utsläpp i avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex Vermikulit, samla ihop materialet och skicka det för avfallshantering.
Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För val av skyddshandskar se avsnitt 8.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.
Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.
Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.
Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.
Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.
Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras. Förebygg statisk elektricitet genom halvledande golv och skosulor och en luftfuktighet över 50%.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras ej över normal rumstemperatur.
Hanteras i lokal med god ventilation.
Förvaras i väl ventilerat utrymme, ej över ögonhöjd.
Utrymningsplan ska finnas och utrymningsvägarna får ej vara blockerade.
Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.
Förvaras endast i originalförpackningen.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

ETYLENGLYKOL

Nivågränsvärde 10 ppm / 25 mg/m³ Korttidsgränsvärde 20 ppm / 50 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.
Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.
Använd då skyddsglasögon, korgglasögon eller visir.
Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.
Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.
 Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.
Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Andningsskydd ska endast behövas i extrema arbetssituationer. Rådgör med tillverkaren om så är fallet.
För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: gul
b) Lukt	Luktfritt eller nästan luktfritt
c) Luktröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	8,5-8,7
e) Smältpunkt/frys punkt	-18 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	175 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	115 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,1 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten Extremt löslig (40-99%)
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Ej angivet

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Ej angivet

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

Undvik kontakt med starka syror.

Undvik kontakt med zink och galvaniserade material.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ej angivet

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller ospecifik toxicitet

Observera att produkten är hälsoskadlig.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Produkten är hälsoskadlig.

Toxicitet vid upprepad dosering

Ämnet är skadligt vid långvarig exponering.

CMR-effekter

Misstänks kunna ge fosterskador.

Frätande och irriterande effekter

Ej angivet

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Påverkan på omdömet eller andra psykiska effekter kan ej uteslutas i höga doser.

Relevanta toxikologiska egenskaper

ETYLENGLYKOL

LD50 kanin 24h > 2000 mg/kg dermal

LD50 råtta 24h = 4700 mg/kg oral

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

ETYLENGLYKOL

LC50 regnbågslax (*Oncorhynchus mykiss*) 96h > 18500 mg/L

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 24h > 74000 mg/L

Produkten är eller innehåller ämne som klassats som hälsoskadligt. Skadlig inverkan på djur, växter och mikroorganismer i närmiljön kan inte uteslutas.

Inga ekologiska skador är kända eller förväntade vid normal användning.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är lätt nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är giftig eller hälsoskadlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2006/12

Rekommenderad avfallskod: 16 01 14 Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen.

Återvinning av produkten

Små mängder återvinns normalt inte; För större mängder kontakta leverantören.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

Ej klassat som farligt gods

14.2 Officiell transportbenämning

Ej tillämpligt

14.3 Faroklass för transport

Ej tillämpligt

14.4 Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ej tillämpligt

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Acute Tox 4oral	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
STOT RE 2	Specifik organotoxicitet - upprepad exponering (Kategori 2)
Repr 2d	Misstänkt skada ofött barn (Kategori 2 Exponeringsväg okänd)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 300-2000 mg/kg

Repr 2d

Reproduktionsstörande kategori 2 utan angivande av tillförselväg: Misstänkt fosterskadande

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2014-03-05.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

453/2010	KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
1999/45/EG	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat
AFS 2011:18	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
89/391	RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet

- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2006/12 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, färoangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

- R22 Farligt vid förtäring
- Repr3 Misstänkt reproduktionstoxiskt för människor
- R63 Möjlig risk för fosterskador

Fulltext för färoangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

- H302 Skadligt vid förtäring
- H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
- H361d Misstänks kunna skada det ofödda barnet

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Hälsoskadlig

R-fraser

R22 Farligt vid förtäring

S-fraser

S2 Förvaras oåtkomligt för barn

S46 Vid förtäring kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.